

61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet

a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 88. §-ának (2) bekezdésében (a továbbiakban: Mvt.), valamint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. §-a (2) bekezdésének d) pontjában kapott felhatalmazás alapján – a szociális és családügyi miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

A rendelet hatálya

1. § E rendelet hatálya az Mvt. szerinti szervezett munkavégzésre terjed ki.

Fogalmak

2. § (1) E rendelet értelmében

a) *biológiai tényezők*: a mikroorganizmusok – beleértve a genetikailag módosított mikroorganizmusokat –, a sejttenyészetek és emberi belső élősdiek, amelyek fertőzést, allergiát vagy mérgezést okozhatnak,

b) *mikroorganizmus*: olyan sejtés vagy nem sejtés mikrobiológiai egység, amely szaporodásra vagy genetikai anyag továbbítására képes,

c) *sejttenyészet*: a többsejtű szervezetekből származó sejtek élő szervezeten kívül szaporított tenyésztete,

d) *havária*: olyan nagyméretű baleset, amely túlterjed az üzem, létesítmény, illetve szállítóeszköz (a továbbiakban: üzem) határán, és elhárítására, felszámolására a munkáltató, illetve az üzem saját erejéből nem képes, és amelynek oka a technológia hibája vagy hibás kezelése,

e) *expoziáció*: a munkahelyen jelen lévő és a munkavállalót érő kóroki tényező(k) hatásának való kitettség.

(2) A biológiai tényezők a fertőzés kockázatának szintjétől függően négy csoportba sorolhatók:

a) *1. csoport*: az a biológiai tényező, amely nem képes emberi megbetegedést okozni,

b) *2. csoport*: az a biológiai tényező, amely képes emberi megbetegedést okozni, ezért veszélyt jelenthet a munkavállaló számára, de elterjedése az emberi közösségben nem valószínű, az általa kiváltott betegség többnyire eredményesen megelőzhető, vagy a kezelése hatásos,

c) *3. csoport*: az a biológiai tényező, amely súlyos emberi megbetegedést képes okozni, ezért komoly veszélyt jelenthet a munkavállaló számára, szétterjedésének kockázata az emberi közösségben fennállhat, de általában eredményesen megelőzhető, vagy a kezelése hatásos,

d) *4. csoport*: az a biológiai tényező, amely súlyos emberi megbetegedést okoz, ezért komoly veszélyt jelent a munkavállaló számára, az emberi közösségben való szétterjedésének nagy a kockázata, általában nem előzhető meg, vagy nem kezelhető hatásosan.

A kockázatok meghatározása és becslése

3. § (1) Annak érdekében, hogy a munkavállaló biztonságát és egészségét fenyegető kockázatot meg lehessen becsülni, továbbá a szükséges intézkedések meghatározhatók legyenek, a munkáltatónak minden olyan tevékenységnél, amely feltehetően biológiai tényezők kockázatával jár, meg kell határoznia a munkavállalókat, illetve munkát végző

személyeket (a továbbiakban együtt: munkavállaló) érő expozíció jellegét, időtartamát és – amennyiben lehetséges – mértékét.

(2) A különböző csoportokba tartozó biológiai tényezők együttes expozíciójával járó tevékenységnél a kockázatot minden jelen lévő biológiai tényezőre meg kell becsülni.

(3) A kockázat becslését évente, továbbá minden olyan esetben meg kell ismételni, amikor a körülmények megváltozása a munkavállaló biológiai tényezőkkel történő expozícióját befolyásolhatja.

(4) A (2) bekezdés szerinti becslést az alábbi szempontok szerint kell elvégezni:

a) a biológia tényezők 2. § (2) bekezdése alapján történő csoportba sorolása a *3. számú mellékletnek* megfelelően,

b) a fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi felügyelőségének (a továbbiakban: munkavédelmi felügyelőség) a bejelentés során tett ajánlásai,

c) a foglalkozási, illetve a foglalkozással összefüggésbe hozható megbetegedésekre vonatkozó információk,

d) a munkavállaló munkahelyi tevékenységéből adódó lehetséges allergizáló és toxikus hatások,

e) a munkavállaló tényleges foglalkozási, illetve foglalkozással összefüggésbe hozható megbetegedései.

4. § (1) Ha a 3. § szerinti becslés alapján a munkavállaló csak az 1. csoportba tartozó biológiai tényezők hatásának van vagy lehet kitéve, az 5–16. §-okban leírtakat nem kell figyelembe venni.

(2) Amennyiben a 3. § szerinti becslés azt mutatja, hogy a munkavégzés biológiai tényezők rendszeres használatával nem jár, de előfordulhat, hogy a munkavállaló ezek hatásának ki van téve, az 5., 7–8., valamint 10–13. §-okban foglaltak szerint kell eljárni. Az e bekezdés hatálya alá tartozó tevékenységek listáját az *1. számú melléklet* tartalmazza.

A munkáltató kötelezettségei

5. § Amennyiben a munkavégzés jellege lehetővé teszi, a veszélyes biológiai tényezők olyan helyettesítésére kell törekedni, amely a jelenlegi tudományos ismeretek szerint nem vagy kevésbé veszélyezteti a munkavállaló egészségét.

6. § (1) Ha a 3. § szerinti becslés a munkavállaló biztonságának vagy egészségének kockázatát igazolja, az expozíciót meg kell akadályozni, illetve meg kell szüntetni.

(2) Amennyiben az expozíció megakadályozása, illetve megszüntetése műszakilag nem lehetséges, az expozíció okozta kockázatot az alábbi intézkedések alkalmazásával olyan alacsony szintre kell csökkenteni, hogy az érintett munkavállaló egészsége és biztonsága megfelelően védve legyen:

a) a kockázatnak kitett vagy esetleg érintett munkavállalók számát – beleértve a tevékenység hatókörében tartózkodókat is – a lehető legalacsonyabb szintre kell csökkenteni,

b) a munkahelyet, a munkafolyamatokat és a műszaki ellenőrzési intézkedéseket úgy kell tervezni, telepíteni, illetve létesíteni, hogy megakadályozzák vagy a minimálisra csökkentik a biológiai tényezők szétterjedésének lehetőségét a munkahelyen,

c) megfelelő védőberendezéseket, illetve egyéni védőeszközöket kell biztosítani és használni,

d) olyan intézkedéseket kell bevezetni, amelyek megakadályozzák vagy csökkentik a biológiai tényező szétszóródásának vagy a munkahelyről történő kikerülésének lehetőségét,

e) a *2. számú melléklet* szerinti biológiai kockázatot jelző, illetve egyéb kiegészítő figyelmeztető jeleket és táblákat kell használni,

f) intézkedési tervet kell készíteni biológiai tényezőkkel kapcsolatos balesetek esetére,

g) amennyiben indokolt és műszakilag lehetséges, vizsgálatot kell végezni a biológiai tényezők felhasználási helyen kívüli jelenlétének kimutatására,

h) megfelelő eszközöket kell biztosítani a hulladék biztonságos összegyűjtésére, tárolására és eltávolítására, beleértve – ahol lehetséges – a biztonságos és azonosítható tartályok használatát,

i) olyan eszközöket kell biztosítani, amelyek a munkahelyen a biológiai tényezők kockázat nélküli kezelését és szállítását lehetővé teszik.

A munkavédelmi felügyelőség tájékoztatása

7. § (1) Ha a 3. § szerinti becslés a munkavállaló biztonságát vagy egészségét fenyegető kockázatot jelez, a munkáltató a 12. § (1) bekezdése szerinti bejelentést követő első, majd az ismétlődő kockázatbecslést követően a munkavédelmi felügyelőség megkeresésére rendelkezésre bocsátja az alábbi információkat:

a) a becslés eredményei, a becslés elkészítésénél felhasznált valamennyi adat és információ,

b) azon tevékenységek felsorolása, amelyek során a munkavállaló biológiai tényezők kockázatának ki van vagy ki lehet téve,

c) a kockázatnak kitett munkavállalók száma,

d) a munkahelyi biztonságért és egészségvédelemért felelős személy neve és beosztása,

e) megelőző intézkedések,

f) havária-terv a 3. és 4. csoportba tartozó biológiai tényezők munkahelyről történő kijutásának esetére.

(2) A munkáltató haladéktalanul tájékoztatja a fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi felügyelőségét, továbbá kistérségi népegészségügyi intézetét minden olyan balesetről, technológiai, illetve üzemzavarról, amely a 3. vagy 4. csoportba tartozó biológiai tényezők szétterjedését okozhatja vagy okozhatta.

(3) Amennyiben a munkáltató tevékenységét megszünteti, a munkavédelmi felügyelőségnek átadja a 11. § szerinti jegyzéket.

Higiénés és egyéni védelem

8. § (1) A munkáltató minden olyan biológiai tényezőkkel kapcsolatos tevékenységnél, amely kockázatot jelent a munkavállaló biztonságára és egészségére, köteles

a) biztosítani, hogy a munkavállaló ne étkezzon, ne igyon és ne dohányozzon a munkahelyen, illetve olyan helyiségben, ahol a biológiai tényezők kockázatával kell számolni,

b) a munkavállaló számára megfelelő védőruházatot biztosítani,

c) a munkavállaló rendelkezésére bocsátani megfelelő mosdót és illemhelyet, továbbá biztosítani a szemöblítés és – amennyiben ez szükséges – a bőrfertőtlenítés lehetőségét,

d) gondoskodni arról, hogy a munkavállaló a szükséges védőeszközöket

da) az e célra kijelölt és megfelelő jelöléssel ellátott helyen megfelelően tárolja,

db) ellenőrizze, továbbá lehetőség szerint használat előtt is, de használat után – amennyiben az szükséges, illetve lehetséges – minden alkalommal megtisztítsa azokat, valamint az ismételten fel nem használható védőeszközöt veszélyes hulladékként kezelje,

e) megtiltani a meghibásodott védőeszköz használatát,

f) írásban rögzíteni az emberi vagy állati eredetű minták vételére, kezelésére és feldolgozására szolgáló eljárásokat.

(2) A munkáltatónak gondoskodnia kell arról, hogy

a) a munkavállaló azokat a védőeszközöket, amelyek biológiai tényezőkkel szennyeződhetnek, a munkaterület elhagyásakor vegye le, és a b) pont szerinti intézkedések megtörténteig a többi ruhától elkülönítve tárolja,

b) az a) pont szerinti védőeszközök fertőtlenítése, megtisztítása vagy szükség szerinti megsemmisítése megtörténjen.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglaltak végrehajtására tett intézkedések költségei a munkavállalót nem terhelhetik.

A munkavállalók tájékoztatása és képzése

9. § (1) A munkáltató gondoskodik arról, hogy a munkavállaló, illetve a munkavédelmi képviselő – elsősorban tájékoztatás és oktatás formájában – elégséges és megfelelő képzést kapjon

- a) az egészséget fenyegető kockázatokról,
- b) az expozíció megelőzését szolgáló intézkedésekről,
- c) a higiénére vonatkozó előírásokról,
- d) az egyéni védőeszköz viseléséről és használatáról,
- e) az előre nem látható veszélyhelyzetekben teendő intézkedésekről, illetve a veszélyhelyzetek megelőzéséről,
- f) a 10. § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségről, továbbá a 10. § (4) bekezdésében meghatározott jogairól.

(2) Az (1) bekezdés szerinti képzésben kell részesíteni a munkavállalót, illetve képviselőit

- a) a munkavállaló biológiai tényezőkkel való tevékenységének megkezdésekor,
- b) új kockázatok megjelenésekor vagy a kockázatok megváltozásakor, továbbá
- c) a rendkívüli eseményeket követően.

(3) Az (1) bekezdés szerinti oktatás megtörténtét írásban kell dokumentálni.

A munkavállalók tájékoztatása különleges esetekben

10. § (1) A munkáltató írásban – a munkavállaló számára hozzáférhető módon – rendelkezik a szükséges teendőkről, szükség esetén figyelmeztetéseket is ki kell függesztenie, amelyek minimálisan tartalmazzák

- a) a biológiai tényezőkkel végzett munka során történt baleset vagy súlyos zavar, illetve
- b) a 4. csoportba tartozó biológiai tényezővel végzett munka esetén követendő előírásokat.

(2) A munkavállaló köteles munkahelyi vezetőjének vagy a munkahelyen a biztonságért és egészségvédelemért felelős személynek azonnal jelenteni minden olyan balesetet vagy zavart, amely a biológiai tényező kezelésével kapcsolatos.

(3) A munkáltató késedelem nélkül tájékoztatja a munkavállalót, illetve munkavédelmi képviselőit minden olyan balesetről vagy zavarról, amely a 3. vagy a 4. csoportba tartozó biológiai tényező kijutásával járhatott, és amely súlyos emberi fertőzést, illetve megbetegedést okozhat, továbbá minden egyéb súlyos balesetről vagy zavarról, ezek okáról, valamint a probléma megoldására tett vagy teendő intézkedésekről.

(4) Minden munkavállaló jogosult a 11. § szerinti jegyzékben szereplő, személyére vonatkozó információ megismerésére.

(5) A munkavállaló, illetve helyi képviselői megismerhetik – a személyazonosító adatok kivételével – a biológiai tényezők kezelésével kapcsolatos valamennyi információt.

(6) A munkáltató a munkavállalót, illetve munkavédelmi képviselőit kérésükre tájékoztatja a 7. § (1) bekezdése szerinti információkról.

A kockázatnak kitett munkavállalók jegyzéke

11. § (1) A munkáltató jegyzéket vezet azokról a munkavállalókról, akik a 3. vagy 4. csoportba tartozó biológiai tényezők kockázatának vannak kitéve, feltüntetve a végzett munka

jellegét, a biológiai tényezőt, továbbá az expozícióval, balesetekkel és zavarokkal kapcsolatos adatokat.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő jegyzéket a kockázat megszűnése után legalább tíz éven át meg kell őrizni. A jegyzéket az utolsó ismert expozíciót követő negyven évig meg kell őrizni olyan biológiai tényezők esetében

- a) amelyekről ismeretes, hogy tartósan fennálló vagy latens fertőzéseket okozhatnak,
- b) amelyek által okozott megbetegedések a jelenlegi tudományos ismeretek szerint nem diagnosztizálhatók a betegség – rendszerint több évvel későbbi – kifejlődéséig,
- c) amelyek által okozott megbetegedés inkubációs ideje különösen hosszú,
- d) amelyek – megfelelő kezelés ellenére – hosszan tartó, visszatérő megbetegedést okozhatnak,
- e) amelyek súlyos késői hatással járó fertőzést okozhatnak.

A jegyzék megőrzéséről a munkáltató gondoskodik. Amennyiben a munkáltató tevékenységét megszünteti, az (1) bekezdés szerinti jegyzéket a munkavédelmi felügyelőségnek átadja.

(3) A foglalkozás-egészségügyi orvos, a munkavédelmi felügyelőség felügyelője, továbbá a munkahelyen a biztonságért és az egészségvédelemért felelős személy jogosult az (1) bekezdés szerinti jegyzékben szereplő adatokhoz hozzáférni.

Bejelentés a munkavédelmi felügyelőségnek

12. § (1) A 2., 3. és 4. csoportba tartozó biológiai tényezőkkel történő tevékenység szándékát első ízben a tevékenység megkezdését megelőzően legalább 30 nappal a munkavédelmi felügyelőségnek be kell jelenteni. Ezt az első bejelentést akkor is meg kell tenni, ha a biológiai tényezőt a munkáltató ideiglenesen maga sorolta be a 3. vagy a 4. csoportba.

(2) A 4. csoportba tartozó biológiai tényezőkkel kapcsolatos diagnosztikai szolgáltatást nyújtó laboratórium köteles a szolgáltatás nyújtására irányuló szándékának bejelentésére, legalább 30 nappal a tevékenység megkezdését megelőzően.

(3) A bejelentésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) a munkáltató nevét és címét, illetve a munkavégzés helyének címét,
- b) a munkahelyen a biztonságért és az egészségvédelemért felelős személy nevét és beosztását,
- c) a 3. § szerinti becslés eredményét,
- d) a biológiai tényezőt, amellyel a munkavégzés folyik,
- e) a tervezett megelőző intézkedéseket.

(4) Új bejelentést kell tenni minden olyan esetben, amikor az alkalmazott módszer vagy eljárás a munkavégzés biztonsága és az egészség védelme szempontjából jelentős mértékben megváltozik.

Orvosi felügyelet

13. § (1) Biológiai tényezővel kapcsolatos tevékenységet csak abban az esetben lehet végezni, ha a munkavédelmi felügyelőség ellenőrizte, hogy a szervezett munkavégzésben foglalkoztatott munkavállaló foglalkozás-egészségügyi ellátása biztosított.

(2) A munkavállaló előzetes, időszakos, valamint soron kívüli munkaköri alkalmasságának vizsgálatára és véleményezésére a külön jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A 3. § szerinti becsléstől függően a munkáltatónak írásban kell meghatározni azoknak a munkavállalóknak a körét, akiknél speciális védelmi intézkedések szükségesek, így különösen a 3. számú melléklet szerinti védőoltások biztosítása indokolt.

(4) Ha a 3. § szerinti becslés kimutatja a munkavállaló egészségének és biztonságának olyan biológiai tényezők expozíciójából származó kockázatát, amelyekre hatékony védőoltás létezik, a munkáltatónak – a foglalkoztatás feltételeként – a munkavállaló számára a 3. számú mellékletben meghatározott védőoltást fel kell ajánlania. A munkavállalót tájékoztatni kell a védőoltás elmaradásának előnyeiről, illetve hátrányairól.

(5) Az azzal megbízott foglalkozás-egészségügyi orvos az oltásra vonatkozó adatokat (oltóanyag megnevezése, gyártási száma, az oltás ideje) a munkavállaló egészségügyi törzslapján is feljegyzi.

(6) A védőoltást a munkavállaló számára térítésmentesen kell biztosítani. Az oltóorvos a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa. A védőoltás megtörténtét a „Védőoltási könyv 14 év feletti személyek részére” elnevezésű oltási könyvbe, 2009. szeptember 1-jét követően kiadott Egészségügyi Könyv esetén annak „Védőoltási adatlapjába” kell bejegyezni, amelyet a munkáltatónak, illetve – kérelemre – a munkavédelmi felügyelőségnek be kell mutatni, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatal kistérségi népegészségügyi intézetének kérésére annak rendelkezésére kell bocsátani.

(7) A foglalkozás-egészségügyi szolgálat az általa végzett védőoltásokról évente, a tárgyévét követő év január 5. napjáig összefoglaló jelentést küld a fővárosi és megyei kormányhivatal kistérségi népegészségügyi intézetének.

14. § (1) A foglalkozás-egészségügyi szolgálat munkavállalóra vonatkozó egészségügyi és személyazonosító adatokat a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően kezeli azzal, hogy a 11. § (2) bekezdése szerinti esetben az orvosi dokumentációt az utolsó ismert kockázat expozíciója után 40 évig kell megőrizni.

(2) A foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa javaslatot tesz a munkavállalónak a speciális megfelelő védő- és megelőző intézkedésekre, továbbá tájékoztatja a munkavállalót azokról az orvosi vizsgálatokról, amelyet nála az expozíciót követően el kell végezni.

(3) Ha a biológiai tényezővel történt expozíció következtében akár egyetlen munkavállaló is fertőződött vagy megbetegedett, a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosának kezdeményezésére, szükség szerint a fővárosi és megyei kormányhivatal kistérségi népegészségügyi intézete véleményének figyelembevételével a munkavédelmi felügyelőség a foglalkozás-egészségügyi szolgálat bevonásával kijelöli azon munkavállalók körét, akiket – az azonos expozíció miatt – megfigyelés alá kell vonni, és kezdeményezi a 3. § szerinti becslés újraértékelését.

(4) A foglalkozás-egészségügyi szolgálatnak a kockázat megszűnésekor tájékoztatnia kell a munkavállalót azokról a további – egészségügyi megfigyelését szolgáló – intézkedésekről, amelyekkel esetleges későbbi egészségkárosodásának veszélye megelőzhető vagy csökkenthető.

Egyes orvosi és állatorvosi szolgálatokra vonatkozó külön rendelkezések

15. § (1) Az egészségügyi, továbbá állategészségügyi szolgáltatást nyújtó szervezetek, illetve személyeknek (a továbbiakban: szolgáltatók) a 3. § szerinti becslés során különös figyelmet kell fordítani az alábbiakra:

a) a biológiai tényezőknek a beteg emberekben vagy állatokban, valamint a belőlük származó mintákban és hulladékokban való jelenlétét illető bizonytalanságokra,

b) arra a veszélyre, amit a beteg emberekben és állatokban vagy a róluk, illetve belőlük vett mintákban jelen lévő vagy esetleg előforduló biológiai tényezők jelentenek,

c) a tevékenységgel szükségszerűen együtt járó kockázatokra.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szolgáltatók esetében az érintett munkavállaló biztonsága és egészségvédelme érdekében megfelelő védelmi intézkedéseket kell tenni, amelyeknek ki kell terjednie

a) a dekontaminálás és fertőtlenítés megfelelő eljárásaira, és
b) olyan eljárások alkalmazására, amelyek lehetővé teszik a szennyezett hulladékok kockázatok nélküli kezelését és megsemmisítését.

(3) Azon szolgáltatók esetén, amelyek a 3. és 4. csoportba tartozó biológiai hatóanyagokkal fertőzött vagy esetleg fertőzött emberek vagy állatok gyógykezelését, illetve megfigyelését végzik, az 5. számú melléklet „A” oszlopában felsoroltakból olyan elkülönítő intézkedéseket kell bevezetniük, amelyekkel a fertőzés terjedésének kockázata minimálisra csökkenthető.

Az ipari eljárásokra, laboratóriumokra és állattartó helyiségekre vonatkozó speciális intézkedések

16. § (1) A laboratóriumokban – beleértve a diagnosztikai laboratóriumokat –, továbbá a 2–4. csoportba tartozó biológiai tényezőkkel tudatosan fertőzött laboratóriumi állatok, illetve az ezen hatóanyagokat hordozók vagy esetlegesen hordozók helyiségeiben az alábbi intézkedéseket kell tenni:

a) azon laboratóriumban, amelyben a 2–4. csoportba tartozó biológiai tényezőket használnak kutatás, fejlesztés, oktatás vagy diagnosztizálás céljából, a fertőzés kockázatának minimálisra csökkentése érdekében 4. számú mellékletnek megfelelően meg kell határozni a védelmi intézkedéseket,

b) a 3. § szerinti becslést követően a 4. számú mellékletben foglalt intézkedéseket kell megtenni, a biológiai tényezőkre megkívánt fizikai védelmi szint meghatározását követően. Tevékenység a

ba) 2. csoportba tartozó biológiai tényezőkkel legalább a 2. fokozatú,

bb) 3. csoportba tartozó biológiai tényezőkkel legalább a 3. fokozatú,

bc) 4. csoportba tartozó biológiai tényezőkkel legalább a 4. fokozatú védelmi szintnek megfelelő munkahelyen, illetve tevékenységi helyen végezhető.

(2) Azon laboratóriumban, ahol olyan anyagokkal dolgoznak, amelyeknél bizonytalan, hogy tartalmazznak-e emberi megbetegedést okozó biológiai tényezőket, de nem céljuk a biológiai tényezők tenyésztése vagy koncentrációja, legalább a 2. fokozatú védelmi szintet kell alkalmazni azzal, hogy a tevékenység jellegétől függően a 3. vagy 4. szint bevezetése is szükséges lehet. A munkáltató megkeresésére a munkavédelmi felügyelőség indokolt esetben, szükség szerint a fővárosi és megyei kormányhivatal kistérségi népegészségügyi intézete véleményének figyelembevételével a 3. vagy 4. szintnél alacsonyabb védelmi szintet is engedélyezhet.

(3) Amennyiben ipari eljárásokban a 2–4. csoportba tartozó biológiai tényezőt használnak

a) a védelmi szintet az (1) bekezdés b) pontja szerint kell megállapítani az 5. számú mellékletben rögzített előírások figyelembevételével,

b) a 2., 3. vagy 4. csoportba tartozó biológiai tényezők használatához kapcsolódó kockázat értékelése függvényében a munkavédelmi felügyelőség határozza meg a megfelelő intézkedéseket,

c) az (1)–(2) bekezdések szerinti minden olyan tevékenységnél, ahol nem lehetséges a biológiai hatóanyag meggyőző értékelését elvégezni, de amelynél valószínűsíthető, hogy azok tervezett használata súlyos kockázatot jelent a munkavállaló egészségére, a tevékenység csak olyan munkahelyiségben folytatható, amelynek védelmi szintje legalább 3. fokozatú.

17. § (1) Ez a rendelet 2000. április 1. napján lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit

a) a hatálybalépés napján már meglévő munkahelyek esetén legkésőbb 2001. december 31. napjáig,

b) a hatálybalépés napját követően létesített munkahelyek esetén legkésőbb 2000. december 31. napjáig kell bevezetni.

(2) E rendelet

a) az Európai Közösségek Tanácsának 1990. június 28-án kelt, a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók védelméről szóló 90/679/EGK számú irányelvnek, valamint az azt módosító 93/88/EGK, 95/30/EK, 97/59/EK, továbbá 97/65/EK irányelveknek, továbbá

b) a munkájuk során biológiai anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2000/54/EK irányelvnek való megfelelést szolgálja.

18. §

1. számú melléklet a 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelethez

A foglalkozási tevékenységek típusainak tájékoztató jegyzéke

1. Élelmiszer-előállító létesítményekben végzett munkák.
2. Mezőgazdasági munkák.
3. Olyan munkatevékenységek, amelyek állatokkal, állatok tetemeivel, illetve állati eredetű termékekkel való érintkezéssel járnak (pl. ún. állati fehérje feldolgozás).
4. Az egészségügyi és szociális ellátásban végzett munkák, beleértve az elkülönítő, valamint a kórbonctani részlegeket.
5. A klinikai, állatorvosi diagnosztikai laboratóriumokban végzett munkák.
6. A hulladék megsemmisítő, ártalmatlanító létesítményekben végzett munkák.
7. A szennyvíztisztító berendezésekben, járható szelvényű szennyvízelvezető művekben végzett munkák.

2. számú melléklet a 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelethez

A BIOLÓGIAI VESZÉLY JELE

Sárga alapon fekete rajz

[Lásd: 2/1998. (I. 16.) MüM rendelet a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági jelzésekről]

3. számú melléklet a 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelethez

Biológiai tényezők csoportba való sorolása

Biológiai tényezők csoportba való sorolása

1. A jogszabály céljának megfelelően kizárólag azon tényezőket kell felvenni a besorolási listára, amelyekről ismeretes, hogy az embert megfertőzik. Adott esetben fel van tüntetve az említett tényezők toxikus és allergizáló hatása. Ki vannak zárva az olyan állati és növényi kórokozók, amelyekről ismeretes, hogy nem hatnak az emberre. A besorolt biológiai tényezők

ezen első listájának összeállításakor a genetikailag módosított mikroorganizmusok nem kerültek figyelembevételre.

2. A besorolt tényezők listája az említett tényezők egészséges munkavállalóra gyakorolt hatásán alapul. Nincsenek külön figyelembe véve az olyan személyekre gyakorolt sajátos hatások, akiknek érzékenységet egy vagy több egyéb ok befolyásolhatja, mint pl. előzetes betegség, gyógyszer alkalmazása, veszélyeztetett immunitás, terhesség vagy szoptatás.

Az ilyen munkavállalók többletkockázatát a jogszabály által előírt kockázat értékelés részeként kell tekintetbe venni. Egyes ipari eljárások, egyes laboratóriumi munkák vagy olyan állatokkal végzett munkák esetében, amelyek során ténylegesen vagy potenciálisan fennáll a 3. vagy 4. csoportba tartozó biológiai tényezők expozíciójának a veszélye, minden technikai óvintézkedésnek meg kell felelnie a rendeletben előírtaknak.

3. A 2–4. csoportba nem sorolt biológiai tényezők nincsenek automatikusan az 1. csoportba sorolva. Az olyan tényezők esetében, amelyeknél egynél több fajról ismeretes, hogy kórokozó az ember számára, a lista azon fajokat foglalja magában, amelyekről ismeretes, hogy a leggyakrabban okoznak betegségeket, valamint egy általánosabb utalást arra a tényre, hogy ugyanazon nemzetséghez tartozó egyéb fajok is betegséget okozhatnak. Ha egy teljes nemzetség szerepel a biológiai tényezők besorolási listáján, ez úgy értendő, hogy a nem kórokozóknak ismert fajok és törzsek ki vannak zárva.

4. Ha valamelyik törzs gyengített vagy elvesztette virulensnek ismert génjeit, akkor az anyatörzs besorolásához szükséges tartalom nem szükségképpen alkalmazandó, a megfelelő munkahelyi kockázat értékeléstől függően. Például amikor egy ilyen törzs kórmegeelőző vagy gyógyászati célú terméként vagy annak részeként kerül alkalmazásra.

5. Jelen lista összeállításához használt, besorolt tényezők nomenklatúrája összhangban van a legújabb nemzetközi rendszertani megállapodásokkal és a lista elkészítésének időpontjában fennálló megnevezésekkel.

6. A besorolt tényezők listája a lista összeállításának időpontjában fennálló tudományos álláspontot tükrözi. A listát korszerűsíteni kell, mihelyt már nem tükrözi a tudomány legújabb álláspontját.

7. Minden olyan vírus, amelyet emberben elkülönítettek, és amelyet a jelen melléklet még nem vett figyelembe és nem sorolt be, minimálisan a 2. csoportba kerüljön besorolásra, kivéve ha bizonyítható, hogy azok emberben nem okoznak betegséget.

8. Egyes harmadik csoportba sorolt biológiai tényezők, amelyeket a mellékelt listában két csillag (**) jelöl, korlátozott fertőzésveszélyt jelenthetnek a munkavállalókra, mert általában belégzéssel nem fertőznek.

9. A paraziták besorolásának megfelelő elkülönítési követelményei kizárólag a parazita életciklusának azon szakaszára vonatkoznak, amelyben a munkahelyen tartózkodó emberekre fertőzési veszélyt jelentenek.

10. A lista azon esetekben, amelyekben a biológiai tényezők allergizáló vagy mérgező hatást válthatnak ki, külön jelzi azt, ha hatékony oltóanyag áll rendelkezésre, vagy ha célszerű a veszélyeztetett személyek listáját tíz évnél tovább megőrizni.

Az alábbi táblázatok „Megjegyzés” oszlopában az előbbieken említettek jelzése az alábbi betűkkel történik:

A: Allergizáló hatás lehetséges.

D: Az ezen biológiai tényező veszélyének kitétt munkavállalók listáját az utolsó ismert veszélyeztetettség időpontjától számított tíz évnél tovább meg kell őrizni.

T: Toxintermelés.

V: Hatékony oltóanyag áll rendelkezésre.

BAKTÉRIUMOK ÉS HASONLÓ ORGANIZMUSOK

A listában szereplő biológiai tényezők esetében az „spp.” megjelölés olyan egyéb fajokra utal, amelyek emberi kórokozóként ismeretesek.

Biológiai tényező	Csoport	Megjegyzések
<i>Actinobacillus actinomycetemcomitans</i>	2	
<i>Actinomadura madurae</i>	2	
<i>Actinomadura pelletieri</i>	2	
<i>Actinomyces gerencseriae</i>	2	
<i>Actinomyces israelii</i>	2	
<i>Actinomyces pyogenes</i>	2	
<i>Actinomyces spp.</i>	2	
<i>Arcanobacterium haemolyticum (Corynebacterium haemolyticum)</i>	2	
<i>Bacillus anthracis</i>	3	
<i>Bacteroides fragilis</i>	2	
<i>Bartonella bacilliformis</i>	2	
<i>Bartonella quintana (Rochalimaea quintana)</i>	2	
<i>Bartonella (Rochalinea) spp.</i>	2	
<i>Bordetella bronchiseptica</i>	2	
<i>Bordetella parapertussis</i>	2	
<i>Bordetella pertussis</i>	2	V
<i>Borrelia burgdorferi</i>	2	
<i>Borrelia duttonii</i>	2	
<i>Borrelia recurrentis</i>	2	
<i>Borrelia spp.</i>	2	
<i>Brucella abortus</i>	3	
<i>Brucella canis</i>	3	
<i>Brucella melitensis</i>	3	
<i>Brucella suis</i>	3	
<i>Burkholderia mallei (Pseudomonas mallei)</i>	3	
<i>Burkholderia pseudomallei (Pseudomonas pseudomallei)</i>	3	
<i>Campylobacter fetus</i>	2	
<i>Campylobacter jejuni</i>	2	
<i>Campylobacter spp.</i>	2	
<i>Cardiobacterium hominis</i>	2	
<i>Chlamydia pneumoniae</i>	2	
<i>Chlamydia trachomatis</i>	2	

<i>Chlamydia psittaci</i> (madarakat fertőző törzsek)	3	
<i>Chlamydia psittaci</i> (egyéb törzsek)	2	
<i>Clostridium botulinum</i>	2	T
<i>Clostridium perfringens</i>	2	
<i>Clostridium tetani</i>	2	T, V
<i>Clostridium</i> spp.	2	
<i>Corynebacterium diphtheriae</i>	2	T, V
<i>Corynebacterium minutissimum</i>	2	
<i>Corynebacterium pseudotuberculosis</i>	2	
<i>Corynebacterium</i> spp.	2	
<i>Coxiella burnetii</i>	3	
<i>Edwardsiella tarda</i>	2	
<i>Ehrlichia sennetsu</i> (<i>Rickettsia sennetsu</i>)	2	
<i>Ehrlichia</i> spp.	2	
<i>Eikenella corrodens</i>	2	
<i>Enterobacter aerogenes/cloacae</i>	2	
<i>Enterobacter</i> spp.	2	
<i>Enterococcus</i> spp.	2	
<i>Erysipelothrix rhusiopathiae</i>	2	
<i>Escherichia coli</i> (a nem kórokozó törzsek kivételével)	2	
<i>Escherichia coli</i> , verocitotoxint képző törzsek (pl. O157:H7 vagy O103)	3**	
<i>Flavobacterium meningosepticum</i>	2	
<i>Fluoribacter bozemanai</i> (<i>Legionella</i>)	2	
<i>Francisella tularensis</i> (A. típus)	3	
<i>Francisella tularensis</i> (B. típus)	2	
<i>Fusobacterium necrophorum</i>	2	
<i>Gardnerella vaginalis</i>	2	
<i>Haemophilus ducreyi</i>	2	
<i>Haemophilus influenzae</i>	2	
<i>Haemophilus</i> spp.	2	
<i>Helicobacter pylori</i>	2	
<i>Klebsiella oxytoca</i>	2	
<i>Klebsiella pneumoniae</i>	2	
<i>Klebsiella</i> spp.	2	

<i>Legionella pneumophila</i>	2	
<i>Legionella spp.</i>	2	
<i>Leptospira interrogans</i> (minden szerovariáns)	2	
<i>Listeria monocytogenes</i>	2	
<i>Listeria ivanovii</i>	2	
<i>Morganella morganii</i>	2	
<i>Mycobacterium africanum</i>	3	V
<i>Mycobacterium avium/intracellulare</i>	2	
<i>Mycobacterium bovis</i> (a BCG törzs kivételével)	3	V
<i>Mycobacterium chelonae</i>	2	
<i>Mycobacterium fortuitum</i>	2	
<i>Mycobacterium kansasii</i>	2	
<i>Mycobacterium leprae</i>	3	
<i>Mycobacterium malmoense</i>	2	
<i>Mycobacterium marinum</i>	2	
<i>Mycobacterium microti</i>	3**	
<i>Mycobacterium paratuberculosis</i>	2	
<i>Mycobacterium scrofulaceum</i>	2	
<i>Mycobacterium simiae</i>	2	
<i>Mycobacterium szulgai</i>	2	
<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	3	V
<i>Mycobacterium ulcerans</i>	3**	
<i>Mycobacterium xenopi</i>	2	
<i>Mycoplasma caviae</i>	2	
<i>Mycoplasma hominis</i>	2	
<i>Mycoplasma pneumoniae</i>	2	
<i>Neisseria gonorrhoeae</i>	2	
<i>Neisseria meningitidis</i>	2	V
<i>Nocardia asteroides</i>	2	
<i>Nocardia brasiliensis</i>	2	
<i>Nocardia farcinica</i>	2	
<i>Nocardia nova</i>	2	
<i>Nocardia otitidiscaviarum</i>	2	
<i>Pasteurella multocida</i>	2	

<i>Pasteurella spp.</i>	2	
<i>Peptostreptococcus anaerobius</i>	2	
<i>Plesiomonas shigelloides</i>	2	
<i>Porphyromonas spp.</i>	2	
<i>Prevotella spp.</i>	2	
<i>Proteus mirabilis</i>	2	
<i>Proteus penneri</i>	2	
<i>Proteus vulgaris</i>	2	
<i>Providencia alcalifaciens</i>	2	
<i>Providencia rettgeri</i>	2	
<i>Providencia spp.</i>	2	
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	2	
<i>Rhodococcus equi</i>	2	
<i>Rickettsia akari</i>	3**	
<i>Rickettsia canada</i>	3**	
<i>Rickettsia conorii</i>	3	
<i>Rickettsia montana</i>	3**	
<i>Rickettsia typhi</i> (<i>Rickettsia mooseri</i>)	3	
<i>Rickettsia prowazekii</i>	3	
<i>Rickettsia rickettsii</i>	3	
<i>Rickettsia tsutsugamushi</i>	3	
<i>Rickettsia spp.</i>	2	
<i>Salmonella arizonae</i>	2	
<i>Salmonella enteritidis</i>	2	
<i>Salmonella typhimurium</i>	2	
<i>Salmonella paratyphi A, B, C</i>	2	V
<i>Salmonella typhi</i>	3**	V
<i>Salmonella</i> (egyéb szerovariánsok)	2	
<i>Serpulina spp.</i>	2	
<i>Shigella boydii</i>	2	
<i>Shigella dysenteriae</i> (1. típus)	3**	T
<i>Shigella dysenteriae</i> , az 1. típuson kívül egyéb	2	
<i>Shigella flexneri</i>	2	
<i>Shigella sonnei</i>	2	

<i>Staphylococcus aureus</i>	2	
<i>Streptobacillus moniliformis</i>	2	
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	2	
<i>Streptococcus pyogenes</i>	2	
<i>Streptococcus suis</i>	2	
<i>Streptococcus spp.</i>	2	
<i>Treponema carateum</i>	2	
<i>Treponema pallidum</i>	2	
<i>Treponema pertenue</i>	2	
<i>Treponema spp.</i>	2	
<i>Vibrio cholerae</i> (az <i>El Torral</i> együtt)	2	
<i>Vibrio parahaemolyticus</i>	2	
<i>Vibrio spp.</i>	2	
<i>Yersinia enterocolitica</i>	2	
<i>Yersinia pestis</i>	3	V
<i>Yersinia pseudotuberculosis</i>	2	
<i>Yersinia spp.</i>	2	
** Lásd jelen melléklet 8. pontját.		

VÍRUSOK*

Biológiai anyagok	Csoport	Megjegyzések
<i>Adenoviridae</i>	2	
<i>Arenaviridae</i>		
<i>LCM-Lassa-víruscsoport</i> (régi világi arenavírusok):		
<i>Lassa vírus</i>	4	
<i>Lymphocytás choriomeningitis vírus</i> (neurotrop törzsek)	3	
<i>Lymphocytás choriomeningitis vírus</i> (egyéb törzsek)	2	
<i>Mopeia vírus</i>	2	
Egyéb <i>LCM-Lassa víruscsoportok</i>	2	
<i>Tacaribe-víruscsoport</i> (újvilági arenavírusok):		
<i>Guanarito vírus</i>	4	
<i>Junin vírus</i>	4	
<i>Sabia vírus</i>	4	
<i>Machupo vírus</i>	4	

<i>Flexal vírus</i>	3	
<i>Egyéb Tacaribe-víruscsoportok</i>	2	
<i>Astroviridae</i>	2	
<i>Bunyaviridae</i>		
<i>Belgrade (más néven Dobrava)</i>	3	
<i>Bhanja</i>	2	
<i>Bunyamwera vírus</i>	2	
<i>Germiston</i>	2	
<i>Oropouche vírus</i>	3	
<i>Sin Nombre (régiben: Muerto Canyon)</i>	3	
<i>Kalifornia encephalitis vírus</i>	2	
<i>Hantavírusok:</i>		
<i>Hantaan (Koreai haemorrhagiás láz)</i>	3	
<i>Seoul vírus</i>	3	
<i>Puumala vírus</i>	2	
<i>Prospect Hill vírus</i>	2	
<i>Egyéb hantavírusok</i>	2	
<i>Nairovírusok:</i>		
<i>Krími-kongói haemorrhagiás láz</i>	4	
<i>Hazara vírus</i>	2	
<i>Phlebovirusok:</i>		
<i>Rift Valley-láz</i>	3	V
<i>Phlebotomus-láz</i>	2	
<i>Toscana vírus</i>	2	
<i>Egyéb, ismerten kórokozó bunyavírusok</i>	2	
<i>Caliciviridae</i>		
<i>Hepatitis E vírus</i>	3**	
<i>Norwalk vírus</i>	2	
<i>Egyéb Caliciviridae</i>	2	
<i>Coronaviridae</i>	2	
<i>Filoviridae</i>		
<i>Ebola vírus</i>	4	
<i>Marburg vírus</i>	4	
<i>Flaviviridae</i>		

<i>Australia encephalitis (Murray Valley encephalitis)</i>	3	
<i>Közép-európai kullancs hordozta encephalitis vírus</i>	3**	V
<i>Absettarov</i>	3	
<i>Hanzalova</i>	3	
<i>Hypr</i>	3	
<i>Kumlinge</i>	3	
<i>Dengue vírus, 1-4. típus</i>	3	
<i>Hepatitis C vírus</i>	3**	
<i>Hepatitis G vírus</i>	3**	D
<i>Japán B encephalitis</i>	3	V
<i>Kyasanur Forest</i>	3	V
<i>Louping ill</i>	3**	
<i>Omsk</i> ^(a)	3	V
<i>Powassan</i>	3	
<i>Rocio</i>	3	
<i>Orosz tavaszi-nyári encephalitis (TBE)</i> ^(a)	3	V
<i>St. Louis encephalitis</i>	3	
<i>Wesselsbron vírus</i>	3**	
<i>Nyugat-nílusi láz vírusa</i>	3	
<i>Sárgaláz</i>	3	V
<i>Egyéb, ismertén kórokozó flavivirusok</i>	2	
<i>Hepadnaviridae</i>		
<i>Hepatitis B vírus</i>	3**	V, D
<i>Hepatitis D vírus (Delta)</i> ^(b)	3**	V, D
<i>Herpesviridae</i>		
<i>Cytomegalovírus</i>	2	
<i>Epstein-Barr vírus</i>	2	
<i>Herpesvirus simiae (B vírus)</i>	3	
<i>Herpes simplex vírus, 1. és 2. típus</i>	2	
<i>Herpes virus varicella-zoster</i>	2	
<i>Humán B-lymphotróp vírus (HBLV-HHV6)</i>	2	
<i>Humán herpeszvírus 7</i>	2	
<i>Humán herpeszvírus 8</i>	2	D
<i>Orthomyxoviridae</i>		

<i>Influenza vírusok A, B és C típus</i>	2	V c)
<i>Kullancs hordozta orthomyxoviridae: Dhori és Thogoto vírus</i>	2	
<i>Papovaviridae</i>		
<i>BK és JC vírus</i>	2	D d)
<i>Humán papilloma vírusok</i>	2	D d)
<i>Paramyxoviridae</i>		
<i>Kanyaróvírus</i>	2	V
<i>Mumpszvírus</i>	2	V
<i>Newcastle-betegség vírus</i>	2	
<i>Parainfluenza vírusok, 1-4. típus</i>	2	
<i>Légúti óriássejtes vírus</i>	2	
<i>Parvoviridae</i>		
<i>Humán parvovírus (B 19)</i>	2	
<i>Picomaviridae</i>		
<i>Akut haemorrhagiás conjunctivitis vírus (AHC)</i>	2	
<i>Coxsackie vírusok</i>	2	
<i>Echo vírusok</i>	2	
<i>Hepatitis A vírus (humán enterovírus, 72. típus)</i>	2	V
<i>Poliovírusok</i>	2	V
<i>Rhinovírusok</i>	2	
<i>Poxviridae</i>		
<i>Bivalyhimlő vírus ^(e)</i>	2	
<i>Tehénhimlő vírus</i>	2	
<i>Elefánthimlő vírus ^(f)</i>	2	
<i>Tehenészcsomó vírus</i>	2	
<i>Molluscum contagiosum vírus</i>	2	
<i>Majomhimlő vírus</i>	3	V
<i>Orf vírus</i>	2	
<i>Nyúlpestis vírus ^(g)</i>	2	
<i>Vaccinia vírus</i>	2	
<i>Variola (major és minor) vírus</i>	4	V
<i>Fehérhimlő vírus („Variolavírus”)</i>	4	V
<i>Yatapox vírus (Tana & Yaba)</i>	2	
<i>Reoviridae</i>		

<i>Coltivírus</i>	2	
<i>Humán rotavírusok</i>	2	
<i>Orbivírusok</i>	2	
<i>Reuvírusok</i>	2	
<i>Retroviridae</i>		
<i>Humán immun-elégtelenség vírus</i>	3**	D
<i>Humán T-sejtes lymphotróp vírusok (HTLV), 1. és 2. típus</i>	3**	D
<i>SIV^(h)</i>	3**	
<i>Rhabdoviridae</i>		
<i>Rabies-vírus</i>	3**	V
<i>Vesicular stomatitis vírus</i>	2	
<i>Togaviridae</i>		
<i>Alphavírusok</i>		
<i>Keleti ló encephalomyelitis</i>	3	V
<i>Bebaru vírus</i>	2	
<i>Chikungunya vírus</i>	3**	
<i>Everglades vírus</i>	3**	
<i>Mayaro vírus</i>	3	
<i>Mucambo vírus</i>	3**	
<i>Ndumu vírus</i>	3	
<i>O'nyong-nyong vírus</i>	2	
<i>Ross River vírus</i>	2	
<i>Semliki Forest vírus</i>	2	
<i>Sindbis vírus</i>	2	
<i>Tonate vírus</i>	3**	
<i>Venezuelai ló encephalomyelitis</i>	3	V
<i>Nyugati ló encephalomyelitis</i>	3	V
<i>Egyéb ismert alphavírusok</i>	2	
<i>Rubivírus (rubella)</i>	2	V
<i>Toroviridae</i>	2	
<i>Be nem sorolt vírusok</i>		
<i>Lókanyaró vírus</i>	4	
<i>Még azonosítatlan hepatitis vírusok</i>	3**	D
<i>A fertőző szivacsos encephalopathiákhoz (TSE) kapcsolódó szokatlan anyagok</i>		

<i>Creutzfeldt–Jakob-betegség</i>	3 ^{**}	D ^(d)
<i>A Creutzfeldt–Jakob-betegség variánsa</i>	3 ^{**}	D ^(d)
<i>Szarvasmarhák szivacsos encephalopathiája (BSE) és egyéb rokon állati TSE-k⁽ⁱ⁾</i>	3 ^{**}	D ^(d)
<i>Gerstmann-Sträussler-Scheinker szindróma</i>	3 ^{**}	D ^(d)
<i>Kuru</i>	3 ^{**}	D ^(d)
* Lásd jelen melléklet 7. pontját.		
** Lásd jelen melléklet 8. pontját.		
(a) Kullancs hordozta encephalitis.		
(b) A hepatitis D vírus csak a hepatitis B vírus okozta egyidejű, illetve másodlagos fertőzés jelenléte mellett válik kórokozóvá a munkavállalókban. Ebből következik, hogy a hepatitis B vírus elleni védőoltás védelmet biztosít a hepatitis D vírus (Delta) ellen, azon munkavállalóknak, akik a hepatitis B vírus által nem érintettek.		
(c) Csak az A és B típusok esetében.		
(d) Az ilyen anyagokkal való közvetlen érintkezéssel járó munkavégzés esetén ajánlott.		
(e) Kétfajta vírus azonosított: az egyik egy bivalyhimlő-típusú vírus, a másik a Vaccinia vírus egy variánsa.		
(f) A tehénhimlő vírus variánsa.		
(g) A Vaccinia vírus variánsa.		
(h) Jelenleg nincs bizonyíték arra, hogy más, majomból származó retrovírus megbetegedést okozna emberben. Elővigyázatossággént 3. biztonsági szint ajánlott a velük folytatott munka során.		
(i) Az állatokban előforduló egyéb TSE-ket előidéző anyagok okozta fertőzések emberben történő előfordulására nincsen bizonyíték. Ennek ellenére a 3.** kockázati csoportba sorolt anyagokra megállapított biztonsági intézkedések ajánlottak elővigyázatossági intézkedésként a laboratóriumi munka esetében, a scrapie (surlókór) azonosított anyagával folytatott laboratóriumi munka kivételével, amikor a 2. szintű elkülönítés elégséges.		

PARAZITÁK

Biológiai anyag	Csoport	Megjegyzések
<i>Acanthamoeba castellani</i>	2	
<i>Ancylostoma duodenale</i>	2	
<i>Angiostrongylus cantonensis</i>	2	
<i>Angiostrongylus costaricensis</i>	2	
<i>Ascaris lumbricoides</i>	2	A
<i>Ascaris suum</i>	2	A
<i>Babesia divergens</i>	2	
<i>Babesia microti</i>	2	

<i>Balantidium coli</i>	2	
<i>Brugia malayi</i>	2	
<i>Brugia pahangi</i>	2	
<i>Capillaria philippinensis</i>	2	
<i>Capillaria spp.</i>	2	
<i>Clonorchis sinensis</i>	2	
<i>Clonorchis viverrini</i>	2	
<i>Cryptosporidium parvum</i>	2	
<i>Cryptosporidium spp.</i>	2	
<i>Cyclospora cayetanensis</i>	2	
<i>Dipetalonema streptocerca</i>	2	
<i>Diphyllobothrium latum</i>	2	
<i>Dracunculus medinensis</i>	2	
<i>Echinococcus granulosus</i>	3**	
<i>Echinococcus multilocularis</i>	3**	
<i>Echinococcus vogeli</i>	3**	
<i>Entamoeba histolytica</i>	2	
<i>Fasciola gigantica</i>	2	
<i>Fasciola hepatica</i>	2	
<i>Fasciolopsis buski</i>	2	
<i>Giardia lamblia (Giardia intestinalis)</i>	2	
<i>Hymenolepis diminuta</i>	2	
<i>Hymenolepis nana</i>	2	
<i>Leishmania brasiliensis</i>	3**	
<i>Leishmania donovani</i>	3**	
<i>Leishmania ethiopica</i>	2	
<i>Leishmania mexicana</i>	2	
<i>Leishmania peruviana</i>	2	
<i>Leishmania tropica</i>	2	
<i>Leishmania major</i>	2	
<i>Leishmania spp.</i>	2	
<i>Loa loa</i>	2	
<i>Mansonella ozzardi</i>	2	
<i>Mansonella perstans</i>	2	

<i>Naegleria fowleri</i>	3	
<i>Necator americanus</i>	2	
<i>Onchocerca volvulus</i>	2	
<i>Opisthorchis felineus</i>	2	
<i>Opisthorchis spp.</i>	2	
<i>Paragonimus westermani</i>	2	
<i>Plasmodium falciparum</i>	3**	
<i>Plasmodium spp. (humán és majomban előforduló)</i>	2	
<i>Sarcocystis suihominis</i>	2	
<i>Schistosoma haematobium</i>	2	
<i>Schistosoma intercalatum</i>	2	
<i>Schistosoma japonicum</i>	2	
<i>Schistosoma mansoni</i>	2	
<i>Schistosoma mekongi</i>	2	
<i>Strongyloides stercoralis</i>	2	
<i>Strongyloides spp.</i>	2	
<i>Taenia saginata</i>	2	
<i>Taenia solium</i>	3**	
<i>Toxocara canis</i>	2	
<i>Toxoplasma gondii</i>	2	
<i>Trichinella spiralis</i>	2	
<i>Trichuris trichiura</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei brucei</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei gambiense</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei rhodesiense</i>	3**	
<i>Trypanosoma cruzi</i>	3	
<i>Wuchereria bancrofti</i>	2	
** Lásd jelen melléklet 8. pontját.		

GOMBÁK

Biológiai anyag	Csoport	Megjegyzések
<i>Aspergillus fumigatus</i>	2	A
<i>Blastomyces dermatitidis (Ajellomyces dermatitidis)</i>	3	
<i>Candida albicans</i>	2	A
<i>Candida tropicalis</i>	2	

<i>Cladophialophora bantiana</i> (régebben: <i>Xylohypha bantiana</i> , <i>Cladosporium bantianum</i> vagy <i>trichoides</i>)	3	
<i>Coccidioides imunitis</i>	3	A
<i>Cryptococcus neoformans</i> var. <i>neofonnans</i> (<i>Filobasidiella neofonnans</i> var. <i>neofonnans</i>)	2	A
<i>Cryptococcus neoformans</i> var. <i>gattii</i> (<i>Filobasidiella bacillispora</i>)	2	A
<i>Emmonsia parva</i> var. <i>parva</i>	2	
<i>Emmonsia parva</i> var. <i>crescens</i>	2	
<i>Epidermophyton floccosum</i>	2	A
<i>Fonsecaea compacta</i>	2	
<i>Fonsecaea pedrosoi</i>	2	
<i>Histoplasma capsulatum</i> var. <i>capsulatum</i> (<i>Ajellomyces capsulatus</i>)	3	
<i>Histoplasma capsulatum duboisii</i>	3	
<i>Madurella grisea</i>	2	
<i>Madurella mycetomatis</i>	2	
<i>Microsporum</i> spp.	2	A
<i>Neotestudina rosatii</i>	2	
<i>Paracoccidioides brasiliensis</i>	3	
<i>Penicillium marneffeii</i>	2	A
<i>Scedosporium apiospermum</i> (<i>Pseudallescheria boydii</i>)	2	
<i>Scedosporium prolificans</i> (<i>inflatum</i>)	2	
<i>Sporothrix schenckii</i>	2	
<i>Trichophyton rubrum</i>	2	
<i>Trichophyton</i> spp.	2	

4. számú melléklet a 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelethez

Védelmi intézkedésekre és szintekre vonatkozó jelzések

A jelen mellékletben szereplő intézkedéseket a tevékenységek természete, a munkavállalót fenyegető kockázatok értékelése és a szóban forgó biológiai tényező tulajdonságai szerint kell alkalmazni.

A): Védelmi intézkedések

B) Védelmi szintek

2.:

3.:

4.:

A) 1. A munkahelyet el kell különíteni minden más tevékenységtől ugyanabban az épületben

- 2.: nem 3.: ajánlott 4.: igen
- A) 2. A munkahely bemenő és kimenő levegőjének szűrése HEPA* -val vagy hasonló eszközökkel
- 2.: nem 3.: igen, a kimenő levegőnél 4.: igen, a be- és kimenő levegőnél
- A) 3. A belépés korlátozása csak a kijelölt munkavállalókra
- 2.: ajánlott 3.: igen 4.: igen, zsilipen át
- A) 4. Legyen a munkahely légmentesen körülzárható a fertőtlenítéshez
- 2.: nem 3.: ajánlott 4.: igen
- A) 5. A fertőtlenítő eljárások pontosítása
- 2.: igen 3.: igen 4.: igen
- A) 6. A munkahelyen a légköri nyomáshoz képest negatív levegőnyomást kell fenntartani
- 2.: nem 3.: ajánlott 4.: igen
- A) 7. Hatásos vektorkontroll**, például a rágcsálók és rovarok ellen
- 2.: igen 3.: igen 4.: igen
- A) 8. A felületek vízhatlansága, könnyű tisztíthatósága
- 2.: igen, a munkaasztaloké 3.: igen, a munkaasztaloké és a padlóé 4.: igen, a munkaasztaloké, a falaké, a padlóé és a mennyezeté
- A) 9. Savaknak, lúgoknak, oldószereknek és fertőtlenítő szereknek ellenálló felületek
- 2.: igen 3.: igen 4.: igen
- A) 10. A biológiai tényezők biztonságos helyen való tárolása
- 2.: igen 3.: igen 4.: igen, tárolás védett hozzáféréssel
- A) 11. Megfigyelőablak vagy azzal egyenértékű rendszer a bennlévők láthatóságának biztosításához
- 2.: ajánlott 3.: ajánlott 4.: igen
- A) 12. Saját felszerelés minden laboratóriumnak
- 2.: nem 3.: ajánlott 4.: igen
- A) 13. A fertőzött anyagok és minden állat biztonsági fülkében, izolátorban vagy más megfelelően körülzárt módon való kezelése
- 2.: adott esetben 3.: igen, a levegővel való fertőzés esetén 4.: igen
- A) 14. Égető az állatok tetemének megsemmisítéshez
- 2.: ajánlott 3.: igen, (rendelkezésre álljon) 4.: igen, a helyszínen

* HEPA: High-Efficiency Particular Air(filter) – Nagyhatékonyságú szemcse lég(szűrő).

** Vektor-kontroll: kártevőmentesítés.

5. számú melléklet a 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelethez

Elkülönítés az ipari folyamatok számára

Elkülönítés az ipari folyamatok számára

A 2., 3. és 4. csoportba tartozó biológiai tényezők esetén a kockázatok értékelése alapján kell kiválasztani és kombinálni a különböző kategóriák alábbi védelmi követelményeit.

	A) Védelmi intézkedések	B) Védelmi szintek		
		2.	3.	4.
1.	Az életképes mikroorganizmusokat olyan rendszeren kell kezelni, amely fizikailag elválasztja a műveletet a környezettől	igen	igen	igen
2.	A zárt rendszerből kikerülő gázokat úgy kell kezelni, hogy	minimális legyen a	előzzük meg a kijutást	előzzük meg a kijutást

		kijutásuk			
3.	A mintavételt, az anyagok bevitelét egy zárt rendszerbe és az életképes mikroorganizmusok átvitelét egy másik zárt rendszerbe úgy kell elvégezni, hogy	minimális legyen a kijutásuk	előzzük meg	előzzük meg a kijutást	
4.	A tenyésztőfolyadékokat a zárt rendszerből csak akkor szabad eltávolítani, ha a mikroorganizmusok	inaktiválták már bevált, validált módszerrel	inaktiválták már bevált, validált kémiai és fizikai módszerekkel	inaktiválták bevált, validált kémiai és fizikai módszerekkel	
5.	A hermatikus zárásokat úgy kell kialakítani, hogy	minimális legyen a kijutás	megelőzzék a kijutást	megelőzzék a kijutást	
6.	A zárt rendszereket ellenőrzött térben kell elhelyezni	tetszőlegesen	tetszőlegesen	igen, és erre a célra legyen kialakítva	
	a)	a biológiai kockázatokra vonatkozó figyelmeztetések legyenek elhelyezve	tetszőleges	igen	igen
	b)	a bejutás a kijelölt személyzetre legyen korlátozva	tetszőleges	igen	igen, zsílipen keresztül
	c)	a személyzetnek védőruhát kell viselnie	viseljen védőruhát, igen	igen	teljesen öltözzön át
	d)	a személyzetnek álljon rendelkezésére dekontamináló és lemosó berendezés	igen	igen	igen
	e)	a személyzetnek zuhanyoznia kell az ellenőrzött terület elhagyása előtt	nem	tetszőleges	igen
	f)	a lefolyók és zuhanyok vizét össze kell gyűjteni és inaktiválni kell a kiengedés előtt	nem	tetszőleges	igen
	g)	az ellenőrzött teret megfelelően szellőztetni kell a légszennyezettség minimálisra csökkentéséhez	tetszőleges	tetszőleges	igen
	h)	az ellenőrzött teret a légkörihez képest negatív nyomáson kell tartani	nem	tetszőleges	igen
	i)	az ellenőrzött térbe belépő és azt elhagyó levegőt HEPA-szűrővel szűrni kell	nem	tetszőleges	igen
	j)	az ellenőrzött teret úgy kell	nem	tetszőleges	igen

	kialakítani, hogy kiömlés esetén a zárt rendszer egész tartalma felfogható legyen			
<i>k)</i>	az ellenőrzött tér légmentesen zárható legyen, hogy fertőtleníteni lehessen	nem	tetszőleges	igen
<i>l)</i>	a szennyvizek kezelése a végleges kiengedés előtt	inaktiválták bevált, validált módszerekkel	inaktiválták bevált, validált kémiai és fizikai módszerekkel	inaktiválták bevált validált kémiai és fizikai módszerekkel